

بازدید از کتابخانه‌های جمهوری کره

محمد متألی^۱

کتابخانه مجلس ملی تاریخچه

کتابخانه مجلس ملی در بیستم فوریه سال ۱۹۵۲ در شهر پوسان پایتخت کره (طی جنگ کره در سالهای ۵۳-۱۹۵۰) افتتاح گردیده و در پایان جنگ همراه با مجلس به شهر سنول انتقال یافته است. این کتابخانه ابتدا با ۳۶۰۴ جلد کتاب و چهار کتابدار کار خود را آغاز کرده و طی چهار دهه بعد از آن، هم از نظر وظایف و هم از نظر سازمانی، به سرعت رشد یافته است. کتابخانه در اواسط سال ۱۹۸۰ به ساختمان جدید که از سنگ گرانیت ساخته شده انتقال یافته است. ساختمان جدید حدود ۲۶۰۰۰ متر مربع مساحت دارد.

وظایف

نخستین وظیفه کتابخانه ارائه خدمت به اعضای مجلس، کمیته‌های مجلس و کارکنان قوه مقننه است و حمایت کتابخانه از فعالیت‌های قانونگذاری مجلس در قانون اساسنامه کتابخانه تصریح شده است. به هر حال از آنجایی که این کتابخانه از کتابخانه‌های بزرگ کشور محسوب می‌شود دیگران نیز می‌توانند به‌طور محدود از آن استفاده کنند، و وظایفی مانند تهیه فهرست‌های مختلف کتاب، فهرست‌های نشریات ادواری داخلی و دیگر مراجع کتابشناختی

۱. گزارش حاضر دومین بخش از گزارش سفر جناب آقای متألی، مشاور کتابخانه ملی جمهوری اسلامی

است که بخش اول آن در شماره پاییز و زمستان ۱۳۷۴ همین مجله (ص ۱۳۸-۱۴۸) درج شده است.

برای توزیع در سطح کشور را انجام می‌دهد. همچنین پایگاه‌های اطلاعاتی برای برخی سازمانهای اطلاعاتی دولتی و تجاری با انعقاد قراردادهای بلند مدت فراهم می‌آورد.

سازمان کتابخانه

سازمان اداری کتابخانه تشکیل شده است از:

۱. اداره تحقیق و تجزیه و تحلیل اطلاعات مربوط به قانونگذاری
 ۲. اداره فراهم‌آوری و آماده‌سازی
 ۳. اداره خدمات مرجع
 ۴. اداره خدمات ماشینی (ماشینی کردن مدیریت امور پارلمان و کتابخانه یکی از پروژه‌های وسیعی است که در شرف شروع آن هستند)
 ۵. دفتر برنامه‌ریزی بودجه و حسابرسی
 ۶. بخش امور عمومی
- رئیس کتابخانه توسط رئیس مجلس ملی انتخاب و با تأیید کمیته اداری منصوب می‌شود و از نظر تشکیلاتی هم‌تراز معاون وزیر است. در زمان بازدید، ۲۷۶ نفر کارمند رسمی در کتابخانه اشتغال داشتند.

بودجه کتابخانه

بودجه کتابخانه در بودجه مجلس پیش‌بینی و تصویب می‌شود. در سال جاری برای اولین بار از زمان تأسیس کتابخانه تاکنون از میزان ده میلیون دلار فراتر رفته است. اعتبارات سال ۱۹۵۵ که از ژانویه آغاز می‌شود عبارت است از:

۱. حقوق و مزایا و دیگر هزینه‌های پرسنلی	۸,۲۵۴,۲۰۰ دلار
۲. خرید کتاب و دیگر مواد کتابخانه	۱,۰۳۱,۷۵۶ دلار
۳. هزینه پروژه ماشینی کردن کتابخانه	۹۸۵,۱۳۶ دلار
۴. هزینه‌های متفرقه	۷۰۹,۳۰۰ دلار
جمع	۱۰,۹۸۰,۳۹۲ دلار

مجموعه کتابخانه

مجموعه کتابخانه قدری بیش از یک میلیون جلد است که شامل ۱۶۰,۰۰۰ مجلد نشریات ادواری، ۳۰۰,۰۰۰ جلد پایان‌نامه‌های فوق‌لیسانس و دکترا و بیش از ۵۴۰,۰۰۰ جلد کتاب در

زمینه‌های علوم اجتماعی، علوم انسانی و قوانین است.

علاوه بر اینها روزنامه‌های جلد شده، میکروفرم‌ها، نوارهای صوتی و تصویری، دیسکهای نوری نیز در دسترس استفاده کنندگان قرار می‌گیرد.

طبق قانون و اسپاری کلیه ناشرین داخلی باید دو نسخه از تمامی انتشارات خود را به محض انتشار به دو کتابخانه مجلس ملی و ملی مرکزی اهدا کنند. بنابراین کتابخانه برای گردآوری مجموعه در اصل متکی به قانون و اسپاری است، ولی از طریق خرید، اهدا و مبادله هم در این زمینه فعالیت می‌کند. البته با توجه به وظایف کتابخانه در جمع‌آوری منابع، بیشترین تأکید بر انتشارات در زمینه‌های علوم اجتماعی و علوم انسانی است.

این کتابخانه سالانه حدود ۱۱,۲۰۰ جلد کتاب، ۹۵۰ عنوان نشریات ادواری داخلی و خارجی، ۱۱۰ عنوان روزنامه، ۷۵۰ فقره نوار صوتی و تصویری و دیسکهای نوری و ۸۰۰ حلقه میکروفرم خریداری می‌کند.

فهرست منابعی که باید خریداری شود همه ماهه توسط کمیته انتخاب کتاب که از ۱۰ نفر کتابدار ارشد و تعدادی متخصص موضوعی از خارج کتابخانه تشکیل شده است تعیین می‌شود. کتابخانه مجلس قسمت اعظم مجموعه سالانه خود را از طریق وزارتخانه‌ها، سازمانهای دولتی، دانشگاهها، مؤسسات تحقیقاتی دولتی و خصوصی به صورت اهدا دریافت می‌کند. میانگین اهدا بالغ بر ۵۰,۰۰۰ جلد کتاب و ۵۰۰۰ عنوان نشریات ادواری و گزارشهای تحقیقی است.

مبادلات

در کتابخانه مجلس مبادله به خصوص منابع خارجی نقش بسیار مهمی را در تأمین مجموعه ایفا می‌کند. در زمان بازدید، این کتابخانه با ۲۵۳ مؤسسه در ۵۹ کشور به مبادله منابع می‌پرداخت.

فهرست نویسی

کتابخانه از قوانین فهرست‌نویسی توصیفی که توسط انجمن کتابداران کره برای انتشارات به زبانهای مختلف تدوین شده است استفاده می‌کند.

رده‌بندی

کتابخانه مجلس برای رده‌بندی همه منابع کتابخانه، از طرح رده‌بندی دهدهی دیویی استفاده می‌کند، ولی اخیراً بعضی از تقسیمات فرعی مربوط به کره، مثل جغرافیا، تاریخ، ادبیات و حقوق نیز در این کتابخانه گسترش یافته است.

استفاده کنندگان از کتابخانه

از آنجایی که اولین وظیفه کتابخانه ارائه خدمت به مجلس است طبیعتاً مراجعان اصلی کتابخانه، نمایندگان مجلس، کارکنان مجلس و مؤولانی است که با دبیرخانه و کتابخانه کار دارند. کتابخانه دارای ۴۵۰ پایانه کامپیوتری در دفاتر نمایندگان، کمیته‌های مجلس، گروه‌های حزبی و دبیرخانه است. تمام این پایانه‌ها از طریق شبکه محلی به نظام پیوسته اطلاعاتی مجلس ملی کره متصل است و برای استفاده کنندگان امکان استفاده پیوسته از پایگاه‌های اطلاعاتی کتابخانه و خدمات اطلاعات تجاری را به هنگام کار در دفترشان فراهم می‌آورد. همچنین وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، محققان، معلمان، دانشجویان ممتاز، کارکنان مطبوعات و کارکنان سفارتخانه‌های خارجی می‌توانند از کتابخانه استفاده کنند. اخیراً کتابخانه بر آن شده است که تعداد اعضا را با صدور کارت عضویت برای عامه مردم مراجعه کننده و اجازه موقت برای استفاده از منابع افزایش دهد.

ساعات کار کتابخانه

از اول ماه مارس تا ۳۱ ماه اکتبر ۹ صبح تا ۶ بعد از ظهر
از اول ماه نوامبر تا ۲۸ ماه فوریه ۹ صبح تا ۵ بعد از ظهر
روزهایی که جلسات مجلس برقرار است تمام قرائت‌خانه‌های کتابخانه تا پایان اجلاس باز و آماده خدمت به مراجعان است.

کتابخانه مرکزی دانشگاه ملی سنول

تاریخچه

این کتابخانه در ۲۲ اوت سال ۱۹۴۶ تأسیس گردیده است و به ترتیب در تاریخ ۱۶ فوریه سال ۱۹۶۶ و اول مارس سال ۱۹۶۸ اقدام به تأسیس ۱۴ شعبه کرده است. در ۲۸ فوریه سال ۱۹۷۵ به محل جدید انتقال یافته است و به جز کتابخانه‌های کشاورزی، پزشکی و حقوقی، بقیه کتابخانه‌های شعبه در کتابخانه مرکزی ادغام شده‌اند. کتابخانه مرکزی ۳۰،۵۰۵ متر مربع زیر بنا دارد و در ۶ طبقه ساخته شده است. اگر مساحت سه شعبه کتابخانه را به آن اضافه کنیم کتابخانه مرکزی دانشگاه جمعاً دارای ۳۹،۵۰۸ متر مربع زیر بنا خواهد بود.

سازمان کتابخانه

کتابخانه دارای بخش‌های زیر است:

۱. بخش فراهم‌آوری و آماده‌سازی

۲. بخش گردش امانت مواد کتابخانه‌ای

۳. بخش نشریات ادواری و خدمات کتابشناختی

۴. بخش امور عمومی

۵. کتابخانه حقوق

۶. کتابخانه پزشکی

۷. کتابخانه کشاورزی

کتابخانه مرکزی و کتابخانه‌های شعبه‌ها جمعاً ۱۵۵ کارمند دارند که ۹۶ نفر آنها دارای

تحصیلات کتابداری هستند.

تسهیلات

در کتابخانه مرکزی ۴۱۴۳ سندلی برای مراجعان در نظر گرفته شده که با تعداد ۱۳۸۶ سندلی

شعبه‌ها جمعاً ۵۵۲۹ سندلی برای استفاده وجود دارد.

دستگاههای زیراکس در اختیار مراجعان قرار دارد و همه می‌توانند نسبت به تکثیر صفحات

مورد نیاز خود اقدام کنند.

برای جلوگیری از دستبرد به کتابها، آنها به نوار مغناطیسی مجهز شده‌اند، بنابراین

مراجعہ کنندگان می‌توانند شخصاً به مخازن مراجعه کرده و کتابهای درخواستی را دریافت کنند.

مجموعه کتابخانه

کتابخانه مرکزی دارای ۱,۲۲۸,۶۵۳ جلد کتاب ۶,۵۶۳ عنوان نشریه ادواری، ۱۶ دیسک فشرده،

۱۲,۳۶۹ حلقه میکروفیلم، ۹۵۰ دیسک کامپیوتری و ۶۴۸ حلقه نوار ویدئویی است. کتابخانه

مرکزی و شعبات آن در مجموع ۱,۶۲۹,۲۰۷ جلد کتاب، ۹,۲۷۹ عنوان نشریه ادواری، ۲۰ دیسک

فشرده و ۲۰,۲۴۱ حلقه میکروفیلم دارند.

مبادلات

کتابخانه در داخل کشور با ۲۵۱ کتابخانه و سازمانهای تولیدکننده اطلاعات قرارداد مبادله دارد

که بیشترین تعداد به کتابخانه‌های دانشگاهی اختصاص می‌یابد. همچنین کتابخانه با ۳۴۰ کتابخانه

خارجی قرارداد مبادله دارد. از این تعداد ۱۳۰ کتابخانه مربوط به کشور ژاپن و ۹۱ کتابخانه مربوط به

آمریکا است.

ماشینی کردن کتابخانه

ماشینی کردن کتابخانه که بخشی از پروژه بلند مدت توسعه کتابخانه محسوب می‌شود (۲۰۰۱-۱۹۹۰) در دست اقدام است و در حال حاضر کتابخانه از شبکه سی.دی.روم استفاده می‌کند.

کتابخانه عمومی سون‌پا

تاریخچه

بیش از ۴ ماه از افتتاح این کتابخانه نمی‌گذرد. زیربنای آن ۸۲۵۹ متر مربع است و در محیطی آرام و با صفا احداث شده است.

بخشهای کتابخانه

کتابخانه دارای بخش‌های زیر است:

۱. بخش کتابخانه کودکان

۲. بخش کتابخانه خانواده

۳. بخش آموزش کودکان

۴. بخش نشریات

۵. بخش راهنمای کتاب و نشریات

۶. بخش نمایش

۷. بخش سمعی و بصری

۸. بخش ثبت و فهرست‌نویسی

این کتابخانه ۳۲ کارمند دارد که اغلب آنها دارای مدرک تحصیلی فوق‌لیسانس و ۱۱ نفر از آنها فارغ‌التحصیل رشته کتابداری هستند.

سالنهای مطالعه

این کتابخانه سه سالن مطالعه با ظرفیت حدود ۶۰۰ نفر دارد. یک سالن مخصوص دانش‌آموزان و دانشجویان و دو سالن دیگر مورد استفاده عموم است. بنا به اظهار رئیس کتابخانه، روزانه به‌طور متوسط حدود ۲۵۰۰ نفر به کتابخانه مراجعه می‌کنند. در زمان بازدید تقریباً تمامی صندلیها بوسیله مراجعان اشغال شده بود.

در مدخل سالنهای مطالعه اتاق انتظار و استراحت وجود دارد که در صورت اشغال بودن صندلیهای سالنها، مورد استفاده مراجعان قرار می‌گیرد.

کتابخانه مجهز به سالن غذاخوری، دستگاههای فروش کتاب، نوشابه، تهیه آب‌جوش و دیگر امکانات رفاهی جهت مراجعان است.

مجموعه کتابخانه

این کتابخانه حدود ۳۰,۰۰۰ جلد کتاب و نشریه دارد و آن طور که رئیس کتابخانه اظهار می‌داشت تا سال بعد ۱۰,۰۰۰ عنوان به این مجموعه اضافه خواهد شد.

پاره‌ای توضیحات در مورد فعالیت بعضی بخشها

در بخش کتابخانه خانواده، مطالعه به صورت خانوادگی انجام می‌شود. مادر و فرزند در کنار یکدیگر به مطالعه کتابهای خود می‌پردازد و احیاناً مادر به فرزندش در امر مطالعه کمک می‌کند. لازم به یادآوری است که کتابهای کودکان و نوجوانان با کیفیت بسیار عالی و جذاب چاپ شده و در اختیار آنان قرار می‌گیرد. در بخش آموزش بچه‌ها، ساختن کار دستی به کودکان آموزش داده می‌شود و مطالبی کوتاه در زمینه‌های مختلف مورد علاقه آنان برایشان ایراد می‌گردد. در بخش نشریات، روزنامه‌ها و مجله‌ها صحافی شده و ۳۰ عنوان روزنامه و ۵۰۰ عنوان مجله وجود دارد.

بخش راهنمای کتاب و نشریات مجهز به دستگاه کامپیوتر و برگه‌دانهای چوبی است و کتابها و نشریات بر اساس موضوع، نویسنده، عنوان، و کلمات کلیدی قابل دسترسی است. برای تهیه کتابشناسی کتابها و نشریات از شبکه محلی اطلاعات استفاده می‌شود.

استفاده کنندگان از کتابخانه

استفاده از کتابخانه بدون هیچ محدودیتی برای عموم آزاد و رایگان است و همه می‌توانند از امکانات کتابخانه استفاده کنند.

ساعات کار کتابخانه:

۱. روزهای عادی از ساعت ۶ صبح تا ساعت ۹ صبح.
۲. روزهای تعطیل از ساعت ۶ صبح تا ساعت ۵ بعد از ظهر. ■